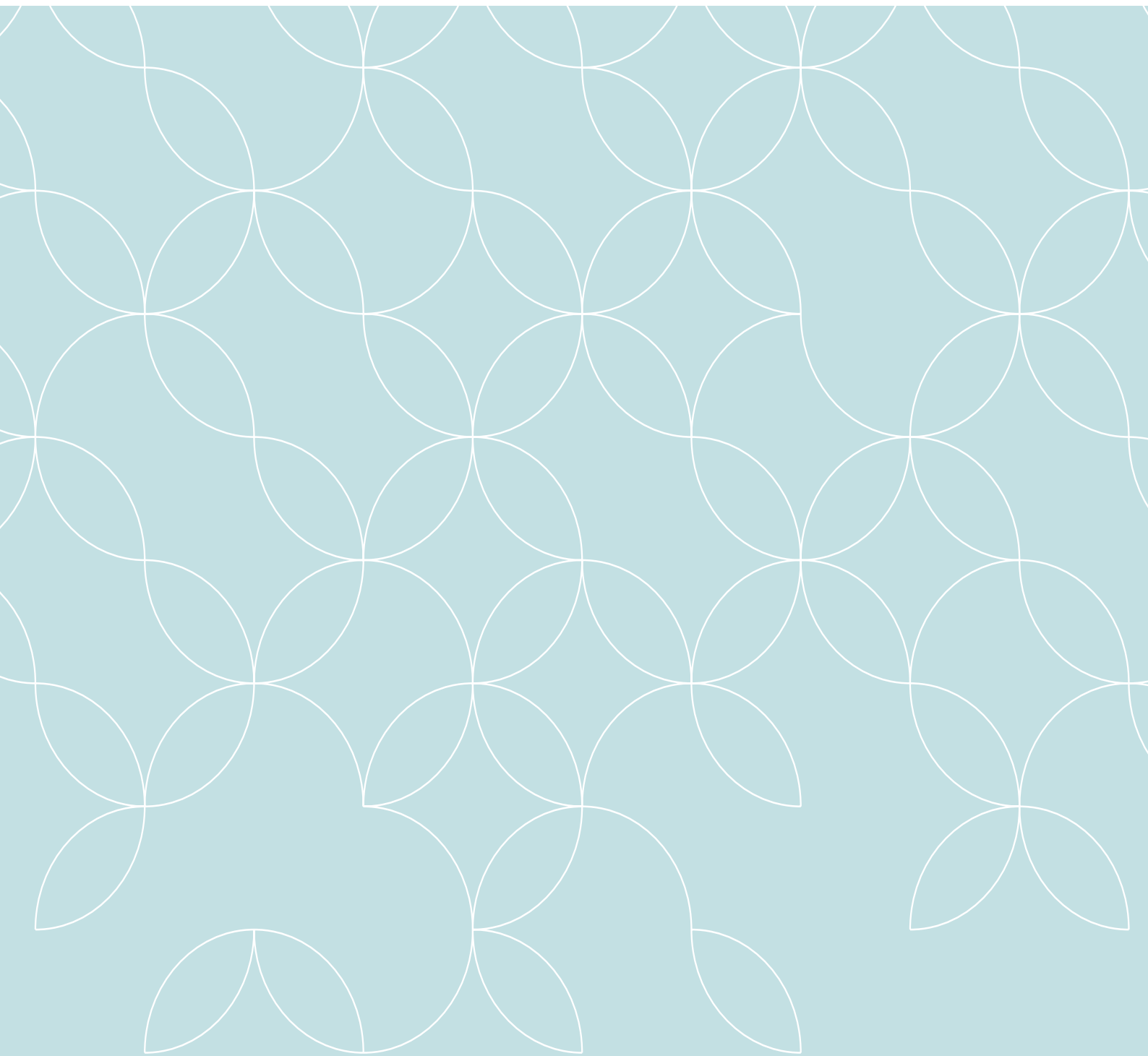

Forsikringsvilkår for kollektiv pensjonsforsikring

Ytelsesbasert pensjonsforsikring
gjelder fra 1. januar 2001

 storebrand

A. INNLEDNING

Den kollektive pensjonsforsikringen

Kollektiv pensjonsforsikring er en pensjonsforsikring som en arbeidsgiver tegner til fordel for nærmere avtalte grupper av sine arbeidstakere og deres etterlatte. Hvis arbeidsgiver (innehaver i enkeltmannsforetak /deltaker i selskap etter selskapsloven av 21. juni 1985 nr. 83) som arbeider i bedriften er med i kollektivforsikringen, går arbeidsgiver inn under disse forsikringsvilkår på samme måte som arbeidstakere (jf likevel § 2 pkt. 2 annet avsnitt). Kollektiv pensjonsforsikring kan dessuten sikre pensjonsrettigheter for utløsningsbeløp fra pensjonskasser og pensjonsfond.

For den kollektive pensjonsforsikringen gjelder disse forsikringsvilkår (jf likevel § 27), og de bestemmelser som er fastsatt i egen avtale mellom arbeidsgiveren og selskapet. Ved siden av disse vilkårene gjelder lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989, nr. 69, lov om forsikringsvirksomhet av 10. juni 1988 nr. 39 og lovgivningen ellers. Vilårene går foran der hvor de skiller seg fra lovregler som kan fravikes.

Betegnelser

Definisjonsliste finnes i siste hovedavsnitt.

B. FELLES VILKÅR FOR ALLE FORSIKRINGSYTelser

§1. Avtale om kollektivforsikringen og forsikringsbevis

De bestemmelser som skal gjelde for kollektivforsikringen blir fastlagt i avtalen.

Avtalen skal fastsette regler om

- a) hvilke vilkår som må være oppfylt for at kollektivforsikringen skal bli effektiv eller skal kunne opprettholdes,
- b) det er adgang til å reservere seg mot å bli med i kollektivforsikringen, hvilke grupper av arbeidstakere som kollektivforsikringen til enhver tid skal omfatte, hvilke arbeidstakere som skal være med i kollektivforsikringen og tidspunkt for opptak i kollektivforsikringen, hvem som skal føre fortegnelse over medlemmene og forsikringstakerens plikter i forbindelse med meldinger til eller fra medlemmene,

c) hvilke pensjonsaldre som skal gjelde,

d) selskapets ytelser i henhold til avtalen og medlemmets adgang til å disponere over sine rettigheter etter avtalen,

e) premiebetalingen og eventuell fordeling av premie mellom forsikringstakeren og medlemmene,

f) kollektivforsikringens overskudd skal godskrives forsikringstakeren og/eller medlemmene,

g) uttredelse av kollektivforsikringen,

h) adgangen til endring og oppsigelse av avtalen.

Avtalen skal følge forsikringsavtaleloven § 19-2 og kan ellers inneholde bestemmelser om andre forhold som de to parter ønsker særskilt avtale om.

Medlemmene skal ha forsikringsbevis.

§2. Ikrafttredelse og utvidelse av kollektivforsikringen

1. Kollektivforsikringen gjelder fra den dag selskapet får skriftlig melding om at tilbudet om kollektivforsikringen er godtatt av forsikringstakeren, hvis det ikke er gjort annen avtale (jf § 3 pkt. 3). Den trer i kraft for alle arbeidstakere i de grupper som kollektivforsikringen nevnte dag skal omfatte og som da er helt arbeidsdyktige tilsvarende heltidsstilling (jf likevel punkt 2). Forsikringstakeren gir skriftlig erklæring om hel arbeidsdyktighet.

For arbeidstaker som ikke er helt arbeidsdyktig, trer forsikringen i kraft den dag melding om hel arbeidsdyktighet er sendt selskapet.

2. Hvis kollektivforsikringen er småkollektiv, er opptakelsen betinget av, foruten arbeidsdyktighets erklæring, at arbeidstaker avgir helseerklæring på skje-ma fastsatt av selskapet. Med mindre det er fastsatt noe annet, trer forsikringen for den enkelte i kraft den dag melding er sendt fra selskapet om at erklæringen er godkjent. Hvis selskapet ikke finner helsetilstanden tilfredsstillende, kan opptakelsen skje på spesielle vilkår eller avslås.

For arbeidsgiver (innehaver i enkeltmannsforetak/ deltaker i selskap etter selskapsloven av 21. juni 1985 nr. 83) gjelder nevnte betingelse om helseerklæring ved opptakelsen i kollektivforsikringen, uansett når den finner sted, og ved senere pensjonsforhøyelser.

Kravet om arbeidsdyktighet og helseerklæring faller bort hvis arbeidstakeren eller arbeidsgiveren bare skal sikres alderspensjon.

3. Hvis kollektivforsikringen overtas fra annen pensjonsinnretning, faller kravet om arbeidsdyktighet bort. Av hensyn til fastsettelsen av premien, vil helseerklæring bli krevd for de arbeidstakere som er sykmeldt. De arbeidstakere som på grunn av ervervsdyktighet ikke var tatt opp i kollektivforsikringen i avgivende pensjonsinnretning, blir ikke tatt opp i kollektivforsikringen før skriftlig melding om hel arbeidsdyktighet er sendt selskapet.

4. Utvidelse av kollektivforsikringen etter avtalen som er inngått mellom forsikringstakeren og selskapet, skjer enten ved at forsikringsytelser som er fastsatt for det enkelte medlem blir forhøyet, eller ved at andre arbeidstakere enn de som tidligere er innmeldt, blir tatt med i kollektivforsikringen. Kollektivforsikringen utvides også dersom det ved avtaleendring fastsettes høyere ytelse, eller ny ytelse knyttes til forsikringen. For arbeidstakere som er helt arbeidsdyktige tilsvarende heltidsstilling trer utvidelsen i kraft den dag melding er sendt selskapet, hvis ikke annet er avtalt.

5. Selskapet kan etter Kredittilsynets godkjenning fastsette regler om helseerklæring i tillegg til erklæring om arbeidsdyktighet også i andre tilfeller enn nevnt i denne paragraf.

§3. Premiebetalingen for kollektivforsikringen

1. Forsikringstakeren betaler premien til selskapet under ett for alle de medlemmer som kollektivforsikringen omfatter.

2. Betalingsfristen for premier er 1 måned fra den dag selskapet har sendt faktura til forsikringstakeren. Videre betalingsutsettelse kan avtales på vilkår partene blir enige om. Lengre utsettelse enn 5 måneder vil ikke kunne avtales uten at medlemmene blir underrettet, med mindre utsettelsen har grunnlag i lov.

3. Blir den første premie ikke betalt innen betalingsfristens utløp, eller en avtalt lengre betalingsutsettelse, opphører kollektivforsikringen.

Blir en premie ikke betalt innen betalingsfristens utløp eller en avtalt lengre betalingsutsettelse, og det er midler i premiefond, tas det dekning i premiefondet for premien. Om nødvendig skal det tas dekning i premiefond som forvaltes utenfor selskapet. Foreligger det ikke midler i premiefondet, går kollektivforsikringen til opphør hvis betalingen ikke har funnet sted innen 14 dager etter annen gangs betalingspåminnelse er sendt på den forfalte premie (jf § 6). Det blir ved opphøret tatt dekning i premiereserven for risikopremie i perioden med betalingsutsettelse.

For forsikringstakers plikt til å betale renter av premier ved betalingsmislighold gjelder lov om renter ved forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100.

4. Hvis medlemmet dør før pensjonsalderen, faller premiebetalingen bort for vedkommende. Betales det terminpremie for vedkommende, får forsikringstakeren godskrevet den del av terminpremien som tilsvarer tidsrommet fra dødsdagen til neste premieforfallsdag. Det godskrevne beløp blir enten avregnet i neste premie som forfaller til betaling for kollektivforsikringen eller overført til premiefondet.

Er det betalt premie en gang for alle (engangspremie) for medlemmet, får forsikringstakeren ved medlemmets død ikke godskrevet noen del av denne.

5. Avgjøres premiebetalingen helt eller delvis ved terminpremie, kan forsikringstakeren betale inn beløp til kollektivforsikringens premiefond.

Til premiefondet overføres beløp som skal godskrives forsikringstakeren etter § 4 pkt. 3, § 8 pkt. 1, § 9 pkt. 2 og § 19 pkt. 1 (jf også § 3 pkt. 4, § 4 pkt. 1 og § 20 pkt. 2).

Innbetalinger til og bruk av premiefond må skje innenfor rammen av lov om foretakspensjon med mindre annet er særskilt fastsatt i avtalen.

§4. Utmelding av kollektivforsikringen

1. Forsikringstakeren kan ikke melde medlemmet ut av kollektivforsikringen så lenge vedkommende hører til den gruppe eller de grupper av arbeidstakere som kollektivforsikringen omfatter. Trer medlemmet ut av gruppen på grunn av fratredelse eller av annen årsak, plikter forsikringstakeren å melde vedkommende ut av kollektivforsikringen (jf likevel neste avsnitt).

Utmelding kan ikke finne sted hvis forsikringen omfatter uførepensjon eller premiefritak og medlemmet er ervervsdyktig etter en grad som minst tilsvarer den laveste uføregrad som kan gi rett til uføreerstatning i henhold til avtalen. Hvis retten til uførepensjon eller premiefritak ikke inntreffer i henhold til bestemmelsene i § 17, pkt. 1 b, kan utmelding likevel finne sted. Under spesielle forhold kan forsikringstakeren med selskapets samtykke melde medlemmet ut også etter at utbetalingen av uførepensjonen eller premiefritaket er startet.

Selskapet godskriver forsikringstakeren terminpremie som er betalt for tidsrom etter uttredelsen. Mottar selskapet utmeldingen senere enn 1 måned etter fratredelsen, belaster selskapet forsikringstakeren for risikopremie for tiden fra fratredelsen til den dag selskapet mottar melding. Det godskrevne beløp, eventuelt med fradrag av nevnte risikopremie, blir

enten avregnet i neste premie som forfaller til betaling for kollektivforsikringen, eller overført til premiefondet.

Hvis forsikringen omfatter uførepensjon eller premiefritak, skal forsikringstakeren sammen med utmeldingen sende selskapet en erklæring om medlemmets arbeidsevne ved utmeldingen.

2. Medlemmet har, med de unntak som er nevnt i pkt.

3, ved uttreddelsen eiendomsrett til den fripolise som er opparbeidet ved samtlige premier som er betalt for vedkommende for tiden frem til uttreddelsen, herunder eventuelle beløp som er overført fra annen kollektiv pensjonsforsikring eller pensjonsinnretning.

3. Med mindre annet er bestemt i avtalen, skal premiereserven for fripolisen etter pkt. 2 overføres til premiefondet, hvis medlemmet har vært med i kollektivforsikringen kortere tid enn 12 måneder. Slik bestemmelse kan ikke gjelde premiereserven for den del av fripolisen som er dekket ved eventuelle beløp overført fra annen kollektivforsikring eller pensjonsinnretning.

4. Medlemmets øvrige rettigheter ved uttreddelsen av kollektivforsikringen fremgår av hovedavsnitt E §§ 21-25.

§5. Endringer og reguleringer i kollektivforsikringen

1. Forsikringstakeren kan når som helst inngå avtale med selskapet om endringer i kollektivforsikringen. En slik endring må ikke angripe premiereserven for fripolisen på tidspunktet for endringen.

2. Ved regulering av forsikringsytelsene som er fastsatt i avtalen, skal forsikringsytelsene ikke i noe tilfelle settes ned under ytelsene i fripolisen på tidspunktet for reguleringen. Bestemmelsene i avsnittene foran gjelder likevel ikke ved nedsetting av forsikringsytelsene som er bestemt i henhold til § 9.

§6A. Opphør av kollektivforsikringen

1. Forsikringen skal opphøre hvis

a) foretaket bestemmer at pensjonsordningen skal opphøre

b) når det treffes vedtak om at virksomheten i foretaket skal avvikles

c) det følger av bestemmelse i lov om foretakspensjon at pensjonsordningen skal opphøre

d) foretaket slutter å betale premie til pensjonsordningen og det ikke foreligger midler i premiefondet til dekning av premien.

Overfor det enkelte medlem har selskapet risiko for fulle forsikringsytelser i en måned regnet fra det tidspunkt varsel er sendt medlemmet om opphøret av kollektivforsikringen.

2. Ved opphøret har det enkelte medlem eiendomsrett til sin fripolise. Hvis forsikringen omfatter uførepensjon eller premiefritak, gjelder følgende:

For medlem som er ervervsudyktig, men uten rett til uføeerstatning ved opphøret, har selskapet likevel risikoen for fulle forsikringsytelser så lenge medlemmet er ervervsudyktig, dog ikke utover 12 måneder - eventuelt 3 måneder, jf § 16 pkt. 1 - fra den dag ervervsudyktigheten inntrådte. Graden av ervervsudyktighet skal minst tilsvare den laveste uføegrad som kan gi rett til uføeerstatning i henhold til avtalen. Ved utløpet av nevnte tidsrom fastsettes medlemmets eventuelle rett til uførepensjon og/eller premiefritak. Den del av forsikringen som ikke er dekket gjennom innvilget premiefritak, vil bli redusert til fripolise med mindre den udekkede del blir opprettholdt ved fortsatt premiebetaling etter § 23 pkt. 1. 3. Hvis forsikringen opphører og det er midler i premiefond, skal disse brukes i samsvar med bestemmelser i lov om foretakspensjon.

4. Andre rettigheter medlemmene har etter opphøret av kollektivforsikringen fremgår av hovedavsnitt E §§ 21-25.

§6B. Opphør av kollektivforsikringen ved flytting

1. Kollektivforsikringen opphører også hvis forsikringstakeren sier opp avtalen for å flytte forsikringen med tilhørende midler til annen pensjonsinnretning. Oppsigelsen må skje skriftlig til selskapet. Oppsigelsesfrist er fastsatt i avtalen om kollektivforsikringen.

2. Ved flytting til ny pensjonsinnretning gjelder forskrift om rett til overføring av oppsamlede midler knyttet til kollektiv eller individuell livs- eller pensjonsforsikring.

Flytting omfatter alle medlemmer i den kollektive pensjonsforsikringen. Forsikringstakeren kan likevel velge å la rettighetene til alders- og etterlattepensjonistene bli igjen i selskapet.

3. Ved opphøret har det enkelte medlem eiendomsrett til sin premiereserve. Premiereserven for de medlemmer som er omfattet av flyttingen, skal overføres til den nye pensjonsinnretningen.

4. §§ 21-25 i disse vilkårene gjelder ikke når opphør skyldes flytting til annen pensjonsinnretning.

§7. Beregningsgrunnlag for premiereserve

1. Ved beregning av premiereserve og fripolise ved utmelding (jf § 4) eller ved opphør av kollektivforsikringen (jf §§ 6A og 6 B) brukes samme beregningsgrunnlag som er brukt ved premieberegningen (jf likevel pkt. 2). Det samme gjelder ved omgjøring av en pensjon (jf § 8 pkt. 3 og § 25). Hvis premien for medlemmet som beregningen gjelder har vært betalt etter forskjellige tariffer, kan det likevel brukes en forenklet beregningsmåte godkjent av Kredittilsynet.

Fripolisen regnes uten noe fradrag i premiereserven.

2. Hvis premien for medlemmet har vært fastsatt etter tariff for småkollektiver, beregnes premiereserven og fripolise som om premien til enhver tid hadde vært fastsatt etter tariff for større grupper enn de som betegnes som småkollektiver.

3. Såfremt krig, katastrofe eller lignende særlige forhold skulle gjøre det nødvendig, kan reglene for beregning av fripolise og premiereserve endres av selskapet etter Kongens nærmere bestemmelser.

§8. Utbetaling av forsikringsytelser

1. Enhver forsikringsytelse blir utbetalt til den som har rett til ytelsen mot de legitimasjoner selskapet finner nødvendig.

Hvis medlemmet etter å ha nådd pensjonsalderen fortsatt har fulltids- eller deltidsstilling i foretaket, skal alderspensjon fra forsikringen behandles i samsvar med bestemmelse i lov om foretakspensjon, dersom ikke annet følger av avtalen.

Hvis medlemmet har rett til uførepensjon etter §16 pkt. 1 og vedkommende samtidig får utbetalt attføringspenger eller rehabiliteringspenger, skal uførepensjonen godskrives premiefondet, om ikke annet følger av avtalen.

2. Hvis ikke annet er avtalt, blir pensjonene utbetalt i månedlige terminer etterskuddsvis.

3. Hvis den årlige alderspensjon eller summen av årlig ektefelle- og barnpensjon - når pensjonen kommer til utbetaling eller ved senere nedsetting - blir mindre enn 20% av folketrygdens grunnbeløp, kan selskapet på det tidspunkt omgjøre pensjonenes løpetid til det hele antall år som er nødvendig for at den årlige utbetaling skal utgjøre 20% av folketrygdens grunnbeløp eller minst mulig over dette beløp. Ved fastsettelsen av nevnte grensebeløp tas hensyn til eventuell forhøyelse av alderspensjon i henhold til neste avsnitt. Kontantverdien av pensjonen skal være den samme før og etter omgjøringen.

Hvis den eventuelle årlige ektefellepensjon - når alderspensjonen kommer til utbetaling - ikke er større enn 10% av folketrygdens grunnbeløp, bortfaller retten til eventuell ektefelle- og barnpensjon, og premiereserven for disse ytelser benyttes til forhøyelse av alderspensjonen.

4. Selskapet skal svare rente av pensjonsbeløp når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt selskapet. Er dato for utbetaling avtalt på forhånd regnes likevel renter fra denne dato.

Forsømmer den berettigede å gi opplysninger, eller utlevere dokumenter, kan vedkommende ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den berettigede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør. For renten gjelder ellers lov av 17. desember 1976 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd og § 3.

§9. Pensjon fra kollektivforsikringen ved samtidig ytelse fra annet hold

1. I den utstrekning det er adgang til det etter lov om foretakspensjon, skal det bestemmes i avtalen hvorvidt den pensjon som er fastsatt for medlemmet skal settes ned når medlemmet eller etterlatte etter medlemmet får rett til ytelser fra annet hold. Nedsettingen skal ikke være større enn at den nedsatte pensjon sammen med vedkommendes ytelser fra annet hold blir lik den pensjonen som er fastsatt for medlemmet.

2. Det beløp som pensjonen blir satt ned med, overføres til premiefondet.

§10. Foreldelse av rett til forsikringsytelse, behandling av tvister

1. Krav på forsikringsytelser foreldes når det er gått 10 år fra den dag da det sist ble utbetalt et terminbeløp. Er det ikke utbetalt noen terminbeløp, gjelder fristen fra den dag den som utleder rett mot selskapet kunne ha krevet første terminbeløp utbetalt. Hvis et forfalt terminbeløp ikke er utbetalt, foreldes krav på denne utbetalingen 3 år etter forfall.

2. Hvis selskapet helt eller delvis avslår et krav på en forsikringsytelse, eller hvis det på annen måte oppstår tvist, kan partene kreve tvisten brakt inn for kompetent nemnd. Nærmere opplysninger om dette fås hos Forsikringsklagekontoret. Uttalelser fra Forsikringssskadenemnda er ikke uten videre bindende for partene.

Klager kan også rettes til selskapet:
Storebrand Livsforsikring AS.

§11. Opplysningsplikt, ugyldighetsbestemmelser

1. Når kollektivforsikringen kommer i stand, skal forwsikrings-takeren gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål. Forsikringstakeren skal også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som det må forstås er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen.

Blir opplysningsplikten ikke oppfylt, gjelder om selskapets ansvar det som er bestemt i forsikringsavtaleloven § 13-2 til § 13-4. Er selskapet fri for ansvar, oppheves kollektivforsikringen, og premiereserven utbetales til den som har betalt premien.

2. Bestemmelsene i pkt. 1 får tilsvarende anvendelse ved utvidelser av kollektivforsikringen.

3. Bestemmelsene i pkt. 1 og 2 gjelder tilsvarende for medlemmet og dennes forsikring når forsikringen er betinget av helseerklæring (jf hovedavsnitt E §§ 21 og 23).

4. Den som vil fremme krav mot selskapet skal gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for vedkommende og som selskapet trenger for å kunne ta stilling til kravet og utbetale forsikringsbeløpet.

Ethvert erstatningskrav mot selskapet i anledning samme hendelse faller bort hvis forsikringstaker, medlem eller etterlatt etter medlem ved forsikringsoppgjøret gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som vedkommende vet eller må forstå kan føre til at det blir utbetalt erstatning vedkommende ikke har krav på. Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en liten del av kravet eller dersom det ellers foreligger særlige grunner, kan vedkommende likevel gis delvis erstatning.

Er det betalt mer enn selskapet plikter etter dette punkt, kan de pensjonsbeløp som er utbetalt for meget trekkes fra i fremtidige pensjoner.

§12. Krig og annen katastrofe

1. Hvis Norge kommer i krig, kan Kongen bestemme at ytelser etter avtalen bare skal utbetales delvis. Kongen kan også gjøre andre nødvendige endringer i avtalen for å dekke underskudd som følge av krig. Slike endringer kan også skje ved annen katastrofe.

2. Hvis medlemmet dør eller blir ufør som følge av deltakelse i krig under kommando av et land som ikke er alliert med Norge, er selskapet fri for ansvar hvis det ikke på forhånd er truffet annen avtale.

C. SÆRSKILTE VILKÅR FOR ALDERS-, EKTEFELLE-, SAMBOER- OG BARNEPENSJON

§13. Alderspensjon

Hvis forsikringen omfatter alderspensjon, inntretr retten til denne pensjon fra første dag i den måned medlemmet når pensjonsalderen. Pensjonen blir utbetalt til og med måneden etter døds måneden. Hvis det er avtalt at alderspensjonen skal settes ned eller skal opphøre når medlemmet når en bestemt alder, skjer dette ved utgangen av måneden før medlemmet når denne alder.

§14A. Ektefellepensjon

1. Hvis forsikringen omfatter ektefellepensjon, inntretr retten til denne pensjon (jf likevel pkt. 4) fra første dag i den måned medlemmet dør, med mindre annet er bestemt i avtalen. Pensjonen utbetales til og med måneden etter gjenlevende ektefelles død. Hvis det er avtalt at ektefellepensjon skal opphøre etter en viss tid, og det på det avtalte opphørstidspunktet fortsatt utbetales barnepensjon fra forsikringen, opphører ektefellepensjonen ved utgangen av den måned det yngste barnet når avtalt opphørsalder for barnepensjonen. Det ses i denne forbindelse bort fra eventuell barnepensjon til uført barn som utbetales ut over avtalt opphørsalder. Hvis det er avtalt at ektefellepensjonen skal settes ned eller opphøre når gjenlevende ektefelle når en bestemt alder, skjer dette ved utgangen av den måned gjenlevende ektefelle når denne alder.

Det kan bestemmes i avtalen at rett til ektefellepensjon etter nærmere regler skal begrenses. Regler for dette skal følge bestemmelser i lov om foretakspensjon, eller være godkjent av Kredittilsynet.

2. En person regnes som ektefelle fram til det tidspunkt ekteskapet er endelig oppløst ved bevilning eller dom.

3. Det avgjøres etter den ekteskapslovgivning som gjelder til enhver tid, om fraskilt ektefelle har rett til ektefellepensjon og i tilfelle hvorledes ektefellepensjonen skal deles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

4. Rett til ektefellepensjon inntretr ikke når ekteskapet er inngått etter at medlemmet har fylt 65 år. Retten til ektefellepensjon inntretr heller ikke når medlemmet dør før det er gått ett år etter at ekteskapet ble inngått og dødsfallet skyldes sykdom, skade eller lyte som medlemmet hadde og må antas å ha kjent til ved ekteskapsinngåelsen.

5. Når det første gang skal utbetales ektefellepensjon, må det skaffes

a) dødsattest på skjema fastsatt av selskapet

b) bevis for at medlemmet ved dødsfallet var gift, oppgaveover ekteskapets varighet, og opplysning om gjenlevende ektefelles navn og adresse. Hvis medlemmet hadde fraskilt ektefelle i live, må det også skaffes bevis for dette samt opplysninger til bedømmelse av vedkommendes rett til ektefellepensjon etter den ekteskapslovgivning som gjelder.

6. Registrert partner etter partnerskapsloven av 30. april 1993 nr. 40 likestilles med ektefelle i denne bestemmelsen.

§14B. Samboerpensjon

1. Hvis forsikringen omfatter etterlattepensjon til samboer på det tidspunkt medlemmet dør, inntre retten til denne pensjon (jf likevel pkt. 4) fra første dag i den måned medlemmet dør, med mindre annet er bestemt i avtalen. Pensjonen utbetales til og med måneden etter samboerens død. Hvis det er avtalt at samboerpensjon skal opphøre etter en viss tid, og det på det avtalte opphørstidspunktet fortsatt utbetales barnepensjon fra forsikringen, opphører samboerpensjonen senest ved utgangen av den måned det yngste barnet når avtalt opphørsalder for barnepensjonen. Det ses i denne forbindelse bort fra eventuell barnepensjon til uført barn som utbetales ut over avtalt opphørsalder.

Hvis det er avtalt at samboerpensjonen skal settes ned eller opphøre når gjenlevende samboer når en bestemt alder, skjer dette ved utgangen av den måned gjenlevende samboer når denne alder.

2. Retten til etterlattepensjon for ektefelle eller registrert partner går foran rett til samboerpensjon.

3. Hvis medlemmet ved sin død etterlater seg både fraskilt ektefelle eller fraskilt registrert partner og samboer, ytes samboerpensjon med det beløp som samboeren ville hatt rett til om ekteskap eller registrert partnerskap var inngått med medlemmet da samboerforholdet ble etablert. Dette gjelder også når ekteskap eller registrert partnerskap er inngått under samboerforholdet.

4. Rett til samboerpensjon inntre ikke når samboerforholdet er etablert etter at medlemmet har fylt 65 år. Retten til samboerpensjon inntre heller ikke når medlemmet dør før det er gått ett år etter at samboerforholdet ble etablert og dødsfallet skyldes sykdom, skade eller lyte som medlemmet hadde og må antas å ha kjent til ved etableringen av samboerforholdet.

5. Når det første gang skal utbetales samboerpensjon, må det skaffes

a) dødsattest på skjema fastsatt av selskapet

b) bevis for at medlemmet ved dødsfallet var samboer, oppgave over samboerforholdets varighet, og opplysning om samboerens navn og adresse.

Hvis medlemmet hadde fraskilt ektefelle i live, må det også skaffes bevis for dette samt opplysninger til bedømmelse av vedkommendes rett til ektefellepensjon etter den ekteskapslovgivning som gjelder.

§15. Barnepensjon

1. Hvis forsikringen omfatter barnepensjon, inntre retten til denne pensjon fra første dag i den måned medlemmet dør. Pensjonen utbetales til og med den måned barnet når den alder som er fastsatt i avtalen (jf likevel pkt. 2). Dør barnet før det når denne alder, utbetales pensjonen til og med måneden etter barnets død. Hvis det er avtalt at barnepensjonen skal utbetales første gang eller skal forhøyes når barnet når en bestemt alder, inntre retten til pensjonen, eventuelt forhøyelsen, fra første dag i måneden etter at barnet når denne alder.

Retten til barnepensjon gjelder medlemmets egne barn, herunder adoptivbarn, stebarn og fosterbarn. Barnepensjon utbetales likevel bare til barn som medlemmet på dødsfallstidspunktet pliktet å forsørge eller forsørget.

2. Også barn som er over den fastsatte alder har rett til pensjon hvis barnet er ervervsudyktig på grunn av sykdom, skade eller lyte og denne ervervsudyktighet allerede var inntrådt da barnet nådde denne alder. Retten til barnepensjon opphører i så fall når ervervsudyktigheten opphører.

3. Når det første gang skal utbetales barnepensjon, må det skaffes

a) dødsattest på skjema som er fastsatt av selskapet,

b) attest som viser når barna er født, og hvem som er deres foreldre

c) adopsjonsbevis for adoptivbarn

d) bekreftelse på fosterbarnstatus

e) barnas adresse Ved utbetaling av barnepensjon etter bestemmelsene i pkt. 2 må det skaffes bevis for at barnet er ervervsudyktig.

4. Barnepensjonen blir å dele likt på alle barn med rett til pensjon.

D. SÆRSKILTE VILKÅR FOR UFØREPENSJON OG PREMIEFRITAK

§16. Rett til uførepensjon

1. Hvis forsikringen omfatter uførepensjon, inntre retten til denne pensjon når medlemmets ervervsevne på grunn av sykdom, skade eller lyte har vært nedsatt med minst 25% i et sammenhengende tidsrom av 12 måneder. Hvis folketrygden har utbetalt sykepenges i den periode og etter de regler som er fastsatt i loven, inntre likevel retten til uførepensjon senest den dag sykepenges fra folketrygden opphører. Uførepensjon utbetales fra den dag retten til uførepensjon inntre og så lenge medlemmet er minst 25% ervervsudyktig, likevel ikke ut over den dag alderspensjonen første gang utbetales. Omfatter forsikringen ikke alderspensjon, utbetales uførepensjonen høyst ut måneden før medlemmet når den opphørsalder som er fastsatt for uførepensjonen. Dør medlemmet mens vedkommende mottar uførepensjon, utbetales uførepensjonen med uforandret beløp til utgangen av måneden etter døds måneden.

Det kan fastsettes i avtalen at retten til uførepensjon skal inntre etter andre tidsrom enn nevnt over.

Det kan fastsettes i avtalen at retten til uførepensjon skal inntre ved annen uføregrad enn 25%.

For pensjonsordninger som går inn under lov om foretakspensjon, gjelder at uførepensjon først utbetales fra det tidspunkt utbetaling av attføringspenges eller rehabiliteringspenges stanser, forutsatt at slike ytelses utbetales mer enn 12 måneder etter at ervervsevnen ble redusert.

2. Uførepensjon ytes i forhold til graden av ervervsudyktighet til enhver tid. Den årlige uførepensjon som er angitt i forsikringsbeviset, svarer til 100% ervervsudyktighet.

3. Graden av ervervsudyktighet fastsettes på grunnlag av den nedsettelse av ervervsevnen som sykdommen, skaden eller lytet etter objektive symptomer kan antas å ha ført til. Når graden blir fastsatt, skal det tas hensyn til medlemmets inntekt ved personlig arbeid (arbeidsinntekt) før ervervsudyktigheten inntre, og til vedkommendes arbeidsinntekt og ervervs muligheter etter dette tidspunkt. Ikke bare medlemmets vanlige erverv, men ethvert erverv som kan passe for vedkommende, skal tas i betraktning. Hvis skifte av erverv er nødvendig for helt eller delvis å gjenvinne ervervsevnen, skal det likevel i en rimelig overgangstid tas hensyn til i hvilken grad medlemmet kan utføre sitt vanlige arbeid.

4. Omfatter forsikringen tillegg til uførepensjonen for pensjonist som har barn, får bestemmelsene i § 15 om hvilke barn det skal utbetales barnpensjon for, tilsvarende anvendelse for retten til tillegg til uførepensjonen. Retten gjelder også for medlemmets egne barn som blir født etter at utbetalingene av uførepensjonen har begynt.

Ved utbetaling av barnetillegg til uførepensjonen må retten til tillegget legitimeres. Er utbetalingen av barnetillegget betinget av at barnet er ervervsudyktig på grunn av sykdom, skade eller lyte før opphørstidspunktet, må det skaffes bevis for slik ervervsudyktighet. I så fall utbetales barnetillegget så lenge ervervsudyktigheten varer, likevel ikke lenger enn til det tidspunkt uførepensjonen opphører.

§17. Innskrenkninger i retten til uførepensjon

1. Retten til uførepensjon inntre ikke når ervervsudyktigheten skyldes

a) skade som er fremkalt med forsett av medlemmet selv, med mindre medlemmet på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling,

b) sykdom, skade eller lyte som medlemmet hadde og må antas å ha kjent til ved inntredelsen i kollektivforsikringen og som innen 2 år deretter medfører ervervsudyktighet. For forhøyelse av uførepensjonen som ikke skyldes generell lønnsforhøyelse hos forsikringstakeren, gjelder tilsvarende bestemmelse. 2-års fristen regnes fra den dag pensjonen blir forhøyet. Dette gjelder ikke hvis medlemmet har avgitt helseerklæring ved inntredelsen eller forhøyelsen.

Hvis medlemmet før opptakelsen i kollektivforsikringen var med i annen tjenstepensjonsordning, og det ikke har vært avbrudd i risikodekningen, regnes 2-års fristen fra opptakelsen i den tidligere tjenstepensjonsordning.

§18. Forholdsregler ved inntre ervervsudyktighet

1. Den som vil sette fram krav om uførepensjon, må under rette selskapet så snart som mulig. Medlemmet plikter å gi opplysninger om alle forhold som står i forbindelse med ervervsudyktigheten og skaffe legeerklæring. Opplysningene og legeerklæringen gis på skjemaer som er fastsatt av selskapet.

2. Så lenge uførepensjonen utbetales, plikter medlemmet å holde selskapet underrettet om sin helsetilstand og erversevne og la seg undersøke av lege så ofte og i den utstrekning selskapet finner det nødvendig. Utbetales barnetillegg som følge av barns ervervsudyktighet, plikter medlemmet å gi informasjon til selskapet når ervervsudyktigheten for barnet opphører.

3. Medlemmet og selskapet har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av uføregraden. Dersom selskapet finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig.

Fra trygdekontoret og/eller arbeidskontoret har selskapet rett til å innhente oversikt over sykmeldingsperioder med angivelse av diagnose og uføregrad, samt sykmeldende og/eller behandlende leges navn både før og etter at medlemmet ble sykmeldt for det aktuelle, og vedtaksbrev knyttet til uførheten.

Fra arbeidsgiver har selskapet rett til å innhente oversikt over sykefraværperioder.

§19. Begrensninger av uførepensjonsbeløpet

1. Ved hel ervervsudyktighet skal den uførepensjon som blir utbetalt av selskapet alene eller sammen med annen terminbetalt uføreerstatning, ikke utgjøre mer enn 90 % av den ervervsinntekt medlemmet hadde da vedkommende ble ervervsudyktig. Hvis avtalen bestemmer et pensjonsnivå som er høyere enn 90% av pensjonsgrunnlaget, forhøyes grensen tilsvarende. Denne øvre beløpsmessige grense endres i takt med senere endringer i folketrygdens grunnbeløp. Offentlige ytelser som er ment å dekke merutgifter som følge av ervervsudyktigheten og særskilt yrkesskadeerstatning for varig og betydelige skadefølge av medisinsk art, betraktes ikke som terminbetalt uføreerstatning. Det samme gjelder sykepenges som eventuelt utbetales samtidig med uførepensjon fra kollektivforsikringen for en periode som tilsvarende arbeidsgiverperioden slik denne er definert i lov om folketrygd. Avtalefestet pensjon (AFP) skal likestilles med terminbetalt uføreerstatning etter bestemmelsen her.

Den del av uførepensjonen som ikke blir utbetalt i henhold til bestemmelsene i avsnittet foran, godskrives medlemmet så langt begrensningen skyldes forsikring som vedkommende selv har tegnet. Eventuell rest godskrives kollektivforsikringens premiefond.

De beløp som godskrives medlemmet samles opp og forrentes etter en rentesats svarende til avkastningen for premiefondet. Oppsamlingen skjer inntil den terminbetalte uføreerstatning som i alt utbetales

eventuelt blir mindre enn den til enhver tid gjeldende øvre grense for utbetalingen som er fastsatt i første avsnitt.

2. Ved delvis ervervsudyktighet skal den terminbetalte uføreerstatning som i alt utbetales, begrenses til det høyeste beløp som kan utbetales etter reglene i pkt. 1, multiplisert med graden av ervervsudyktigheten. For øvrig får bestemmelsene i pkt. 1 tilsvarende anvendelse.

3. Hvis det gjenstår noe uførepensjonsbeløp som er godskrevet medlemmet når utbetaling av alderspensjon begynner, skal det brukes som engangspremie til forhøyelse av alderspensjonen. Gjenstår det noe beløp når medlemmet dør, skal det brukes som engangspremie til forholdsmessig forhøyelse av de pensjoner som blir aktuelle ved medlemmets død. Kan beløpet ikke brukes på denne måte, utbetales det til medlemmets dødsbo.

§20. Premiefritak

1. Hvis forsikringen omfatter premiefritak og premiebetalingen skjer i terminer, blir det ved hel eller delvis ervervsudyktighet gitt helt eller delvis premiefritak for betaling av terminpremien. Retten til premiefritak inntre når medlemmets ervervsevne på grunn av sykdom, skade eller lyte har vært nedsatt med minst 25% i et sammenhengende tidsrom av 12 måneder. Hvis folketrygden har utbetalt sykepenges i den periode og etter de regler som er fastsatt i loven, inntre likevel retten til premiefritak senest den dag sykepenges fra folketrygden opphører.

Når rett til premiefritak er inntrådt, blir premiefritak gitt fra den dag ervervsevnen ble nedsatt med minst 25% og varer så lenge medlemmet er minst 25% ervervsudyktig. Det kan likevel fastsettes i avtalen at premiefritak skal gis fra den dag retten til premiefritak inntre.

Det kan fastsettes i avtalen at retten til premiefritak skal inntre etter andre tidsrom enn nevnt over.

Det kan fastsettes i avtalen at retten til premiefritak skal inntre ved annen uføregrad enn 25%.

Bestemmelsene i § 16 pkt. 2 og 3, og §§ 17 og 18 gjelder tilsvarende for premiefritak.

2. Premiefritaksbeløpet blir enten avregnet i neste premie som forfaller til betaling for kollektivforsikringen, eller overført til premiefondet.

For medlem som på premieforfallsdag er berettiget til premiefritak, gis foreløpig premiefritak forskuddsvis i samsvar med den uføregrad som er registrert for vedkommende. I slike tilfeller avregnes premiefritaket

ved neste premieforfallsdag i samsvar med den uføregrad som er erfart i terminen. Hvis det forskuddsvise premiefritaket er for høyt, betaler forsikringstakeren den premie som mangler. Hvis det forskuddsvise premiefritaket er for lavt, blir ytterligere premiefritak overført til premiefondet.

E. SÆRSKILTE VILKÅR FOR INDIVIDUELLE FORSIKRINGER

§21. Medlemmets rettigheter og plikter etter uttreddelsen av kollektivforsikringen

1. Medlemmet har etter utmelding av kollektivforsikringen (jf § 4) eller etter kollektivforsikringens opphør (jf § 6A) rett til å opprettholde sin forsikring (fortsettelsesforsikring) helt eller delvis i den utstrekning som fremgår av § 22 ved å betale premie fra tidspunktet for utmeldingen. Premien fastsettes etter de premiesatser som gjaldt for medlemmet i kollektivforsikringen med et tillegg. Selskapet kan likevel med Kredittilsynets samtykke beregne premien etter andre premiesatser.

Tidligere medlem får etter utmeldingen et forsikringsbevis for en individuell forsikring, jf likevel § 4 pkt. 3. Hvis premiebetalingen skal fortsette, gjelder forsikringsbeviset en forsikring på grunnlag av den fripolise vedkommende har eiendomsrett til og den premie som skal betales. Skal det ikke betales noen premie, gjelder forsikringsbeviset en forsikring kun for fripolisen. For fripolise som følger av lov om foretakspensjon, og hvor premiereserven for alderspensjon er mindre enn 50% av folketrygdens grunnbeløp, har tidligere medlem likevel bare rett til at forsikringens samlede premiereserve blir overført til annen foretakspensjonsordning, fortsettelsesforsikring eller til individuell pensjonsforsikringsavtale etter skatteloven (IPA).

2. Når medlemmet trer ut av kollektivforsikringen eller hvis den opphører, plikter selskapet å underrette vedkommende skriftlig om retten til helt eller delvis å opprettholde forsikringen ved fortsatt premiebetaling. Trer medlemmet ut av ordningen etter utmelding, har selskapet risiko for pensjonene i minst 14 dager etter at skriftlig underretning er sendt. Dersom kollektivforsikringen opphører, har selskapet risiko for pensjonene i minst en måned etter at varsel om opphøret er gitt.

Det gjøres likevel fradrag i pensjonsbeløpet som måtte bli aktuelt i risikotiden i den utstrekning vedkommende i mellomtiden er kommet inn under tilsvarende pensjonsinnretning og får erstatning under den.

Vil medlemmet bruke retten til å opprettholde sin forsikring helt eller delvis, må skriftlig melding om dette være kommet til selskapet innen 6 måneder etter at selskapets ansvar etter første avsnitt er opphørt, for at det ikke skal være nødvendig å avgi helseopplysninger. Kravet om helseopplysninger faller bort hvis den individuelle forsikringen bare omfatter alderspensjon.

3. Disse forsikringsvilkår gjelder også for individuelle forsikringer i den utstrekning de lar seg anvende på disse.

Forsikringstakerens plikt til å gi opplysninger i henhold til kollektivforsikringen, gjelder tilsvarende for en individuell forsikring (jf § 11).

§22. Forsikringsytelsene i individuelle forsikringer

1. Ved fortsatt premiebetaling kan medlemmet opprettholde de forsikringsytelser som var sikret i kollektivforsikringen. Ved fortsatt premiebetaling kan forsikringen i premiebetalingstiden ha rett til å regulere ytelsene i takt med folketrygdens grunnbeløp, etter regler godkjent av Kredittilsynet. Retten til slik regulering bortfaller dersom det på det årlige reguleringstidspunktet er innvilget uførepensjon eller premiefritak. I så fall kan regulering først skje fra det tidspunkt det tidligere medlem er fullt ervervsdyktig igjen. Retten til fremtidig regulering faller bort fra det tidspunkt det har vært innvilget uføreerstatning i 2 år sammenhengende. Det kan fastsettes at retten til uførepensjon og premiefritak skal inntre fra et senere tidspunkt enn det som gjaldt i avtalen.

Hvis det er midler i premiefond ved det tidligere medlems død eller ved nådd pensjonsalder, skal midlene brukes til sikring av ytelser som er fastsatt under forsikringen.

Premiefondsmidler som ikke medgår til sikring av ytelser ved død som nevnt i forrige avsnitt, og som heller ikke kan benyttes til sikring av pensjon til etterlatte etter forskrift om individuelle pensjonsavtaler etter skatteloven (forskrift til utfylling og gjennomføring m.v. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14, § 6 - 47 - 21), tilfaller selskapets øvrige forsikringstakere.

2. Den individuelle forsikringen kan flyttes til annen pensjonsinnretning etter regler fastsatt i forskrift om rett til overføring av oppsamlede midler knyttet til kollektiv eller individuell livs- eller pensjonsforsikring.

§23. Premiebetaling for individuelle forsikringer

1. Premier forfaller til betaling på de forfallsdager som er fastsatt i forsikringsbeviset. Betalingsfristen er en måned fra den dag selskapet har sendt premievarsel. Det kan avtales betalingsutsettelse på vilkår partene blir enige om, likevel ikke utover 6 måneder fra forfallsdagen for den siste ubetalte premie.

2. Hvis en premie ikke blir betalt innen betalingsfristens utløp eller en avtalt lengre betalingsutsettelse, og det er midler i premiefond, tas det dekning i premiefondet for premien. Foreligger det ikke midler i premiefond, blir forsikringsytelsene redusert til fripolise hvis betaling ikke har funnet sted innen 14 dager etter at selskapet har sendt annen gangs varsel på den forfalte premie. Oppstår det erstatningsplikt for selskapet innen den fastsatte frist, blir premie og renter som selskapet har til gode, trukket fra de ytelser som først forfaller.

Midler i premiefond kan bare benyttes til hel eller delvis dekning av årets premie.

For forsikringstakers plikt til å betale renter av premier ved betalingsmislighold gjelder lov om renter ved forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100.

3. Hvis medlemmet ved uttreddelsen av kollektivforsikringen ikke gjør bruk av sin rett til å fortsette premiebetalingen for sin forsikring helt eller delvis, har vedkommende senere adgang til å gjenoppta premiebetalingen helt eller delvis hvis selskapet får melding om det innen 2 år fra den dag medlemmet trådte ut av kollektivforsikringen. Har det tidligere medlem etter uttreddelsen av kollektivforsikringen betalt premie for en individuell forsikring, men senere sluttet å betale premie, er det adgang til å gjenoppta premiebetalingen med inntil det beløp som tidligere ble betalt, hvis dette besluttet innen 2 år regnet fra den dag som det er betalt premie til og etterbetaler de forfalte premier med renter.

Hvis det er gått 6 måneder eller mer etter at selskapets ansvar er redusert til fripolisen, er det et vilkår for å gjenoppta premiebetalingen at det skaffes helseerklæring på skjema fastsatt av selskapet og at selskapet finner helsetilstanden tilfredsstillende. Kravet om helseerklæring faller bort hvis den individuelle forsikringen bare omfatter alderspensjon.

§24. Gjenkjøp

En individuell forsikring kan ikke gjenkjøpes.

§25. Endring av fripolisens alderspensjon til løpende pensjon

Hvis en individuell fripolise omfatter alderspensjon, men ikke uførepensjon, kan fripolisens alderspensjon endres til en straks begynnende pensjon dersom folketrygden utbetaler uførepensjon med uføregrad på 80% eller mer. Slik alderspensjon kan utbetales i de inntil siste fem år før pensjonsalderen, eller fra fylte 62 år hvis pensjonsalderen er høyere enn 67 år. Størrelsen på slik alderspensjon beregnes på grunnlag av premiereserven og beregningsgrunnlaget for den individuelle polisen.

F. ENDRINGER

§26. Forbehold om rett til endringer av forsikringsvilkår wog premier i forsikringstiden

Selskapet kan foreta endringer i forsikringsvilkårene. Selskapet kan foreta premieforhøyelse ved å redusere grunnlagsrenten i forsikringen basert på en vurdering av utviklingen i rente- og finansmarkedet. Videre kan det foretas premieforhøyelse på grunnlag av utviklingen i selskapets risikoeferinger og omkostninger. Endringer i premie og forsikringsvilkår finner sted etter at melding er sendt til Kredittilsynet.

Premieendringer kan også finne sted etter pålegg fra Kredittilsynet. Dersom vilkårene for kollektivforsikringen endres til skade for medlemmet eller det tidligere medlemmet, skal det underrettes i samsvar med forsikringsavtaleloven § 19-8, annet ledd.

G. GENERELLE BESTEMMELSER

§27. Disposisjonsrett og kreditorvern

Pensjonsrettigheter i henhold til kollektivforsikringen og eventuelle senere individuell forsikring kan ikke pantsettes eller overdras.

Rettighetene etter forsikringsavtalen har kreditorvern etter forsikringsavtaleloven, Kap. 16.

§28. Selskapets regressadgang

Hvis forsikringstakeren ikke overholder sine plikter i henhold til den avtalen som er inngått mellom forsikringstakeren og selskapet, og selskapet likevel er forpliktet til å utbetale forsikringsytelser, kan selskapet søke regress hos forsikringstakeren.

§29. Tillegg til forsikringsvilkårene

For kollektivforsikringen - eller en del av denne - vil det etter avtale mellom forsikringstakeren og selskapet kunne gjelde særlige tilleggsvilkår.

§30. Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov av 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

§31. Verneting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

§32. Valuta

Premiebeløp, pensjonsbeløp og andre ytelser som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av avtale eller forsikringsbevis.

DEFINISJONER

Avtalen	den forsikringsavtale som inngås mellom forsikringstakeren og selskapet
Forsikringsbevis	et skriftlig bevis til medlemmet som skal inneholde opplysninger om avtalte ytelser og hvilke forsikringsvilkår som gjelder
Forsikringstaker	det foretak, eventuelt pensjonskasse eller pensjonsfond, som har inngått forsikringsavtale med selskapet. Som foretak regnes aksjeselskap, allmennaksjeselskap, ansvarlig selskap, enkeltmannsforetak og ethvert annet rettssubjekt som har arbeidstaker i sin tjeneste
Fripolise	fullt betalt forsikring som er opparbeidet ved samtlige premier som er betalt for medlemmet, herunder eventuelle beløp som er overført fra annen pensjonsinnretning
Kollektivforsikringen	den kollektive pensjonsforsikringen
Lov om foretakspensjon	lov av 24. mars 2000 nr. 16 med forskrifter
Medlem	arbeidstaker eller fratrødt arbeidstaker som har rettigheter i henhold til kollektivforsikringen
Pensjonsalder	den alder da rett til alderspensjon inntreer
Pensjonsinnretning	livsforsikringsselskap og pensjonskasse
Pensjonsordning	kollektiv pensjonsforsikring, pensjonskasse eller pensjonsfond
Premiefond	et fond hvor midlene kan anvendes til betaling av premie for kollektivforsikringen, eller andre formål etter lov om foretakspensjon og skatte loven med forskrifter
Premiereserve	avsetning til dekning av kontraktmessige forpliktelser overfor medlemmene, inklusive administrasjonsreserve til dekning av fremtidige kostnader
Samboer	person som medlemmet: 1. har felles barn med, eller 2. lever sammen med i ekteskaps- eller partnerskapslignende forhold når det godtgjøres at forholdet har bestått uavbrutt i de siste fem årene før dødsfallet, og det ikke forelå forhold som ville hindre at lovlig ekteskap ble inngått.
Småkollektiv	en kollektivforsikring som ved istandbringelsen omfatter færre enn 5 arbeidstakere / personer
Terminpremie	premien for en fast periode, en eller flere pr. år
Selskapet	Storebrand Livsforsikring AS

Storebrand Livsforsikring AS
Postboks 1380 Vika 0114 N-Oslo Tel 08880 www.storebrand.no

